

Farklı Avrupa Liglerinde Oynanan Futbol Müsabakalarında Atılan Gollerin Teknik ve Taktik Analizi: Bundesliga, La Liga, Premier Lig

Mehmet YAVUZ¹, Özcan SAYGIN²

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı üst düzey Avrupa liglerinde (Bundesliga Ligi, La Liga, Premier Lig) 2020-2021 futbol sezonunda oynanan müsabakalarda atılan gollerin teknik ve taktik açıdan analizlerinin yapılmasıdır.

Materyal ve Metot: Bu çalışmanın evrenini, 2020-2021 futbol sezonunda Premier lig, Bundesliga ve La Liga müsabakalarının tamamı, örneklemini ise belirtilen sezondaki Premier ligden 196, Bundesliga'dan 65, La Liga'dan 50 müsabaka olmak üzere toplam 311 müsabaka oluşturmuştur. Bu liglerdeki müsabakalar teknik-taktik açıdan incelenerek analiz edilmiştir. Çalışmanın verileri, gollerin dakikalara göre dağılımı (0-15, 16-30, 31-45, 46-60, 61-75, 76-90), gol öncesinde yapılan pas sayısı, gol öncesi geçen süre, atılan gollerin bölgesi (ceza sahası içi ve dışı), golün hangi bölgeden geliştiği, golün geliştiği bölgede vücudun hangi uzvuyla yapıldığı, penaltıların olumlu-olumsuz durumu, sarı-kırmızı kart, korneler, merkez-kanat duran toplar, frikik sayıları gibi parametrelerden oluşmaktadır. Araştırmada elde edilen bütün veriler, SPSS (version 18.0) programında kayıt altına alınmış olup, öncelikle fekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Farklı ülke liglerinin birbirleriyle karşılaştırılması için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış olup, farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek için Tukey testi (Post Hoc) testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada elde edilen bulgulara göre ceza sahası içi ve dışından atılan gollerde, gollerin vücudun hangi uzvuyla atıldığında, sol köşe vuruşundan gelen ayak ve kafa ile atılan gollerde, sağ köşe vuruşundan gelen kafa ile atılan gollerde, sol duran toplardan gelen ayak ile atılan gollerde, İngiltere Premier Liginin Almanya Bundesliga ve İspanya La Ligaya karşı anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır ($p<0.05$). Sarı ve kırmızı kart sayılarında İspanya La Liga liginde mücadele eden takımların gördükleri kart sayısı ile İngiltere Premier ve Almanya Bundesliga liglerinde ki takımların gördükleri kart sayıları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Diğer parametrelerde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Araştırmada ortaya çıkan bulgulardan yola çıkılarak, İngiltere premier ligindeki takımların hücum hazırlığı, gol oluşumu gibi parametrelerde daha başarılı olduğu, diğer liglerde ki ekiplerin bu parametreleri geliştirecek uygun antrenman programlarına yer verip, bu özelliklerini geliştirerek daha üst seviyelere gelmeleri gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler

Futbol,
Müsabaka Analizi,
Avrupa Ligleri,
Gol.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 05.05.2021

Kabul Tarihi: 23.06.2021

Online Yayın Tarihi: 25.06.2021

DOI:10.18826/useeabd.998178

Technical and Tactical Analysis of Goals Scored in Football Competitions Played in Different European Leagues: Bundesliga, La Liga, Premier League

Abstract

Aim: The aim of this study is to analyze technically and tactically the goals scored in the competitions played in the high-level European leagues (Bundesliga League, La Liga, Premier League) in the 2020-2021 football season.

Methods: The universe of this study consisted of all of the Premier league, Bundesliga and La Liga matches in the 2020-2021 football season, and the sample consisted of a total of 311 matches, 196 from the Premier league, 65 from the Bundesliga and 50 from La Liga in the specified season. The competitions in these leagues have been analyzed from a technical-tactical point of view. In the study, the distribution of goals according to minutes (0-15, 16-30, 31-45, 46-60, 61-75, 76-90), the number of passes before the goal, the time elapsed before the goal, the penalty area of the goals scored and the penalty area. outside, from which part of the goal the goal was developed, which part of the body was made in the area where the goal was developed, positive-negative status of penalties, yellow-red cards, corners, center-wing set pieces, free kicks. All the data obtained in the research were recorded in the SPSS (version 18.0) program, and frequency and percentage values were calculated first. One-way analysis of variance (ANOVA)

Keywords

Football,
Competition Analysis,
European Leagues,
Goal.

The role and contributions of each authors as in the section of IJSETS Writing Rules "Criteria for Authorship" is reported that: **1. Author:** Contributions to the conception or design of the paper, data collection; **2. Author:** Data collection, preparation of the paper according to rules of the journal, final approval of the version to be published paper; **3. Author:** Statistical analysis, interpretation of the data and final approval of the version to be published paper.

¹ Faculty of Sports Sciences, Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla/Turkey, ORCID ID:0000-0003-0380-586X

² Faculty of Sports Sciences, Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla/Turkey, ORCID ID:0000-0003-0380-586X

was used to compare the leagues of different countries with each other, and the Tukey test (Post Hoc) test was used to determine which group the difference originated from.

Results: According to the findings obtained in the research, in the goals scored inside and outside the penalty area, left wing foot - center foot - right wing foot - right wing goals scored with the head, left corner kick for the goals scored with the foot and head, right corner kick for the goals scored with the head, left In the goals scored with the set ball foot, a significant difference was sections of the English Premier League against Germany Bundesliga and Spanish La Liga ($p<0.05$). There was a significant difference between the English and German leagues in the yellow and red cards of the Spanish La Liga ($p<0.05$). No significant difference was found in other parameters ($p>0.05$).

Conclusion: As a result, it has been reached that like the English Premier League should be able to reach higher levels by including and developing training programs suitable for these parameters in other leagues where parameters such as offensive preparation and goal formation are very important.

Article Info

Received: 05.05.2021

Accepted: 23.06.2021

Online Published: 25.06.2021

DOI:10.18826/useeabd.998178

GİRİŞ

Futbol yaşadığımız yüzyılda en çok ilgi duyulan takım oyunlarının başında gelmektedir ve başlangıcı çok öncelere dayanmaktadır. Bu ilginin altında yatan sebeplerden birkaçı ise kolay, anlaşılır ve sürprizlere açık olmasıdır (Njororai, 2014). Futbolun tüm paydaşları, takımlarını başarılarla ulaştırabilmek için günden güne bilimsel ve teknolojik çalışmalar yaparak futbolu başka bir düzeye ulaştırmışlardır (İmamoğlu, Bostancı, Kabadayı ve İmamoğlu, 2015). Bilim insanları olayı daha derine indirerek futbolun temelinde bulunan performans öğelerini incelemişlerdir (Dinçer, Arı, Sözen, Erdoğan ve Cevahircioğlu, 2016). Bunun sonucunda da teknolojiyi spor dallarının çoğuna empoze ederek müsabaka analizi yapılarak geliştirmeye çalışmışlardır (Erdil, Bozkurt, İşleğen ve Ölçücü, 2013).

Müsabaka analizi, spor müsabakalarında ortaya konulan hareketlerle ilgili bilgi toplayıp, topladıkları bu bilgileri hedeflerine göre düzenleyip, kişisel olarak sporcuların veya takımın performansında istenilen değişiklikleri ortaya koyabilmede kullanılan önemli programlardandır (Işık ve Genç, 2007). Müsabaka analizi, teknik direktörlere nesnel bilgiler veren ve yaptığı çalışmalara katkı sağlayan bir yöntemdir (İmamoğlu ve diğerleri, 2015). Bu vasıta ile teknik direktörlerin en büyük destekçilerinden birisidir (Doğan, Doğan ve Alkan, 2004). Buna ilaveten müsabaka analizi, sporcu performansını yükseltmede ve değerlendirmede kullanılmaktadır (Dufour, Philips ve Ernwein, 2017). Sporcuların ortaya koydukları performansları anlamlandırmada müsabaka analizi bize katkıda bulunur (Liu, YiQ, Gimenez JV, Gomez MA ve Lago-Peñas, 2015). Bütün sıralanan bu konulara ilave olarak, antrenörlere müsabakadan önce tercih edeceği sporcuları hakkında bilgi verir. Bir diğer faydası ise takımların müsabaka süresince ortaya koydukları olumlu olumsuz tüm hareketleri kayıt altına alarak defalarca izleyip en ince ayrıntısına kadar inceleme ve sayısal olarak değerlendirmektir (Bostancı, Ünver, Kabadayı, Şebin ve İmamoğlu, 2017).

Günümüz spor müsabakalarında, müsabaka analizinin önemi akademisyenler ve antrenörler tarafından çok değerli olarak görülmektedir. Bu analizler, antrenörler için hızlı ve objektif katkılar sağlarken, spor bilimleri alanındaki kişilerin ise çalışmalarda araştırma aracı olarak kullanılmaktadır (Doğan ve Alkan, 2004).

Litaretürde müsabaka analizleri ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde birçok farklı parametrelerin olduğu çalışmalar görülmektedir. Bu çalışmaların bir kaçını gol öncesi pas sayısı, golün zaman dilimi, maç başı atılan gol veya ilk atılan golün müsabaka sonuçlarına etkisidir. Bazı araştırmalar golün nasıl atıldığını bazıları ise gol öncesi geçen süreyle golün olgunlaşmasını inceleyerek çalışmalarına konu edinmişlerdir (Çobanoğlu ve Terekli, 2018). Litaretürde yapılan birçok çalışmada, aynı liglerde bulunan veya aynı turnuvalara katılan takımlar arasında incelemeler yapıldığı görülmüş olsa da 3 büyük ligi tüm bu parametreler ışığında inceleyen bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Burdan yola çıkarak bu çalışmanın amacı ise Avrupa'nın en üst düzey beş liginde atılan gollerin teknik ve taktik açıdan incelenmesidir. Müsabakalarla ilgili belirlenen parametreler ligler arasındaki farklılıkları ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Bu farklılıklar çerçevesinde antrenörler takımlarını ve liglerini değerlendirme imkânı bulabileceklerdir.

MATERYAL ve YÖNTEM

Bu çalışmanın evrenini, 2020-2021 futbol sezonunda İngiltere Premier lig, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga müsabakalarının tamamı, örneklemini ise belirtilen sezondaki Premier ligden 196,

Bundesliga'dan 65, La Liga'dan 50 müsabaka olmak üzere toplam 311 müsabaka oluşturmuştur. Bu liglerdeki müsabakalar teknik-taktik açıdan incelenerek analiz edilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Yapılan bu çalışmada, gözleme dayanan araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada incelenen müsabakalar, kayıtlı videolar üzerinden, belirlenen kriterlere göre oluşturulan futbol maç izleme cetveline göre, çetele yöntemiyle (Kağıt-Kalem Metodu) analiz edilmiştir. Bu çalışmanın etik kurul onayı, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 25.05.2021 tarihli 109 kayıt numarası ile uygun görülmüştür.

Verilerin Toplanması

Çalışmanın verilerinin toplanmasında S Sport+ sitesinde erişime sunulan müsabakalar bilgisayar kullanılarak kağıt-kalem metodu ve video-bilgisayar analiz metodu ile toplanmıştır. Verilerin elde edilmesi için aşağıda belirtilmiş olan ölçütler kullanılarak değerlendirilme yapılmıştır.

Çalışmanın verileri, gollerin dakikalara göre dağılımı (0-15, 16-30, 31-45, 46-60, 61-75, 76-90), gol öncesinde yapılan pas sayısı, gol öncesi geçen süre, atılan gollerin bölgesi (ceza sahası içi ve dışı), golün hangi bölgeden geliştiği, golün geliştiği bölgede vücudun hangi uzvuyla yapıldığı, penaltıların olumlu-olumsuz durumu, sarı-kırmızı kart, kornerler, merkez-kanat duran toplar, frikik sayıları gibi parametrelerden oluşmaktadır.

İstatistiksel Analiz

Araştırmada elde edilen bütün veriler, SPSS (version 18.0) programında kayıt altına alınmış olup, öncelikle fekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır.

Farklı ülke liglerinin birbirleriyle karşılaştırılması için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış olup, farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek için Tukey testi (Post Hoc) testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde Avrupa'nın en üst düzey 3 liginde belirlenen parametrelerin karşılaştırılması yer almaktadır.

Tablo 1. Üç farklı ligde atılan gol bölgeleri (ceza sahası içi- dışı) Tablosu

Değişken	Ülke	$\bar{X} \pm SS$	F	p	Post Hoc
Ceza Sahası İçi	Premier	19,15±9,11	17,806	0,000	Premier>Bundesliga Premier>La Liga
	Bundesliga	8,27±7,75			
	La Liga	4,45±7,16			
Ceza Sahası Dışı	Premier	3,30±2,20	7,348	0,001	Premier>Bundesliga Premier>La Liga
	Bundesliga	1,55±2,09			
	La Liga	1,10±1,33			

Tablo 1'de ceza sahası içerisinde atılan goller incelendiğinde, İngiltere Premier liginin, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga liglerine karşı anlamlı bir farklılık ile üstün olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$).

Tablo 2. Üç farklı ligde atılan gollerde hücumun hangi bölgeden gelişip, golün vücudun hangi uzvuyla atıldığına tablosu

Değişken	Ülke	$\bar{X} \pm SS$	F	p	Post Hoc
Sol Kanat Ayak	Premier	4,60±2,70	9,657	0,000	Premier>Bundesliga Premier>La Liga
	Bundesliga	2,33±2,24			
	La Liga	1,35±2,18			
Sol Kanat Kafa	Premier	1,05±1,05	2,458	0,095	-
	Bundesliga	0,66±1,02			
	La Liga	0,40±0,68			
Merkez Ayak	Premier	10,25±6,11	14,820	0,000	Premier>Bundesliga Premier>La Liga
	Bundesliga	3,55±3,86			
	La Liga	2,65±3,97			
Merkez Kafa	Premier	0,10±0,44	0,582	0,562	-
	Bundesliga	0,05±0,23			
	La Liga	0,00±0,00			
Sağ Kanat Ayak	Premier	5,00±3,85	11,254	0,000	Premier>Bundesliga Premier>La Liga
	Bundesliga	2,55±2,50			
	La Liga	0,85±1,38			
Sağ Kanat Kafa	Premier	1,20±1,23	4,925	0,011	Premier>La Liga
	Bundesliga	0,55±0,85			
	La Liga	0,30±0,57			

Üç farklı ligde atılan goller istatistiksel olarak incelendiğinde sol kanattan gelişen ayak ile atılan gollerde İngiltere Premier liginin, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga ligine karşı anlamlı bir farklılık vardır ($p<0.05$). Merkezden gelen hücumda ayak ile atılan gollerde İngiltere Premier liginin, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga ligine karşı anlamlı bir farklılık ile üstün olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Üç ayrı ligde sağ kanattan gelişen ataklarda ayak ile atılan goller incelendiğinde ise İngiltere Premier Ligi'nin, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga ligine üstünlük kurduğu ve anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. ($p<0.05$), Sağ kanattan gelişen ve kafa ile atılan gollerde ise İngiltere Premier liginin yalnızca İspanya La Liga ligine anlamlı bir farklılık ile üstünlük kurduğu belirlenmiştir ($p<0.05$).

Tablo 3. Üç farklı ligde atılan köşe vuruşlarının hangi bölgeden yapıldığı ve golün vücudun hangi uzvuyla atıldığına karşılaştırılmalı tablosu

Değişken	Ülke	$\bar{X}\pm SS$	F	p	Post Hoc
Sol Köşe Vuruşu Ayak	Premier	0,45±0,60	5,535	0,006	İngiltere>Almanya İngiltere>İspanya
	Bundesliga	0,00±0,00			
	La Liga	0,10±0,44			
Sol Köşe Vuruşu Kafa	Premier	0,80±0,83	5,976	0,004	İngiltere>Almanya İngiltere>İspanya
	Bundesliga	0,16±0,38			
	La Liga	0,30±0,47			
Sağ Köşe Vuruşu Ayak	Premier	0,40±0,82	0,983	0,381	-
	Bundesliga	0,22±0,42			
	La Liga	0,15±0,36			
Sağ Köşe Vuruşu Kafa	Premier	1,45±1,14	17,692	0,000	İngiltere>Almanya İngiltere>İspanya
	Bundesliga	0,16±0,51			
	La Liga	0,20±0,41			

İngiltere Premier liginde sol taraftan kullanılan köşe vuruşlarının %36'sı ayakla ağlarla buluşurken, bu istatistiğin Almanya Bundesliga ve İspanya La ligaya karşı yüksek olduğuna dair anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). İngiltere Premier liginde köşe vuruşunda atılan gollerin %64'ü kafa vuruşuyla gol değeri kazanmıştır ve İngiltere Premier liginin, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga ligine karşı bu parametrede anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0.05$). Liglerde sağ taraftan kullanılan ve ayak ile gol atılan köşe vuruşlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$). Sağ köşe vuruşunda kafa ile atılan gollerde İngiltere Premier liginde atılan gollerin, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga ligine karşı anlamlı bir farklılığı istatistiklere göre elde edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 4. Üç farklı bölgeden kullanılan duran toplarda atılan gollerin (Sol Duran Top Ayak/Kafa – Merkez Duran Top Ayak/Kafa – Sağ Duran Top Ayak/Kafa) karşılaştırılma tablosu

Değişken	Ülke	$\bar{X}\pm SS$	F	p	Post Hoc
Sol Duran Top Ayak	Premier	0,40±0,68	6,552	0,003	İngiltere>Almanya İngiltere>İspanya
	Bundesliga	0,00±0,00			
	La Liga	0,00±0,00			
Sol Duran Top Kafa	Premier	0,30±0,57	2,849	0,066	-
	Bundesliga	0,22±0,42			
	La Liga	0,00±0,00			
Sağ Duran Top Ayak	Premier	0,15±0,48	1,782	0,178	-
	Bundesliga	0,00±0,00			
	La Liga	0,00±0,00			
Sağ Duran Top Kafa	Premier	0,20±0,41	2,817	0,068	-
	Bundesliga	0,55±0,23			
	La Liga	0,00±0,00			
Merkez Duran Top Ayak	Premier	0,30±0,57	3,165	0,050	-
	Bundesliga	0,11±0,32			
	La Liga	0,00±0,00			
Merkez Duran Top Kafa	Premier	0,00±0,00	1,180	0,315	-
	Bundesliga	0,11±0,32			
	La Liga	0,05±0,22			

Tablo 4 değerlendirildiğinde yalnızca sol kanattan kullanılan duran toplarda ayak ile atılan gollerde İngiltere liginin diğer liglere karşı anlamlı bir farklılığı bulunurken ($p<0.05$), diğer parametreler arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 5. Üç farklı ligde maç başına görülen kartların (Sarı/Kırmızı) sayıları

Değişken	Ülke	$\bar{X}\pm SS$	F	p	Post Hoc
Sarı	Premier	5,72	33,668	0,000	İspanya>İngiltere İspanya>Almanya
	Bundesliga	61,88			
	La Liga	85,25			
Kırmızı	Premier	2,40±1,63	5,890	0,005	İspanya>İngiltere İspanya>Almanya
	Bundesliga	1,83±1,29			
	La Liga	3,80±2,35			

Çalışmadan elde edilen verilerde bu üç ligde toplam 1016 sarı, 40 kırmızı kart çıkmıştır. Bu sarı kartların 605'i İngiltere Premier ligde, 212'si Almanya Bundesliga'da, 199'u İspanya La Liga liginde gösterilmiştir. Kırmızı kartlarda ise toplam çıkan 40 kartın 27'si İngiltere Premier ligde, 4'ü Almanya Bundesliga'da, 9'u ise İspanya La Liga liginde gösterilmiştir. Tablo 5. İncelenip istatistiksel analizi yapıldığında İspanya La Liga liginin hem sarı kart hem de kırmızı kartta İngiltere Premier ve Almanya Bundesliga liglerine karşı verileri yüksek çıkararak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

TARTIŞMA

Bu çalışmada, UEFA futbol puan kriterlerine göre ilk 5 içerisinde yer alan Avrupa'nın büyük liglerinden olan İngiltere Premier Lig, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga'yı değişkenlere göre analiz edilerek değerlendirilip karşılaştırılmasını hedeflemiştir. 2020-2021 yıllarını kapsayan bu çalışma birçok değişken üzerinden incelenerek yorumlanmıştır.

Üç farklı lig incelendiğinde hem ceza sahası içerisinde hem de ceza sahası dışarısında atılan gollerde İngiltere Premier Liginin, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga ligine karşı anlamlı bir üstünlüğü tespit edilmiştir. Bu bize ceza sahası içerisinden ve ceza sahası dışarısından atılan gollerde İngiliz takımlarının daha başarılı olduklarını göstermektedir.

İmamoğlu (2007), yaptığı bir çalışmada, 2006 yılında gerçekleştirilen dünya futbol kupasında gol vuruş bölgelerini incelemiş olup; ceza sahası içerisinde atılan gollerin, ceza sahası dışından atılan gollerden fazla olduğunu tespit etmiştir. Ziyagil ve Çebi (2000), yılında yapmış oldukları bir çalışmada ise yine ceza sahası içerisinden atılan gollerin büyük bir farkla ceza sahası dışarısından gerçekleştirilen gollere karşı anlamlı bir üstünlüğü olduğunu tespit etmişlerdir. Erdoğan (2021), müsabakalarda ceza sahası dışından atılan gol sayılarında Türkiye ile UEFA sıralamasında ilk 5 sırada yer alan ülkeler arasında anlamlı fark olmadığını tespit etmiştir. Ceza sahası dışından atılan gol değerlerine bakıldığında ceza sahası dışından en fazla gol atılan lig Fransa Lig 1; en az gol atılan lig ise Türkiye Süper Lig olduğu görülmektedir.

UEFA sıralamasında ilk 5 sırada yer alan ligler arasında yer alan İngiltere Premier, Almanya Bundesliga ve İspanya La Liga liglerindeki müsabakalarda atılan gollerde hücumun hangi bölgeden gelişip vücudun hangi uzvuyla atıldığı değerlendirildiğinde, sol kanattan geliştirilen ataklarda kafa ile atılan gollerde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Yine sol kanattan geliştirilen ve ayak ile atılan gollerde ise İngiltere liginin Almanya ve İspanya ligine karşı anlamlı bir üstünlük sağladığı tespit edilmiştir. Merkezden geliştirilen hücumlarda kafa ile atılan gollerde anlamlı bir istatistik bulunamazken, ayak ile atılan gollerde İngiltere liginin Almanya ve İspanya ligine karşı anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Sağ kanattan geliştirilen hücumlarda ayak ile atılan gollerde İngiltere liginin Almanya ve İspanya ligine karşı anlamlı bir farklılığı tespit edilirken sağ kanattan gelişen ve kafa ile atılan gollerde sadece İngiltere liginin İspanya ligine karşı anlamlı bir farklılığı bulunmuştur. Bu İngiltere Premier liginin, sol kanattan gelişen ve kafa ile atılan goller ile merkezden gelişip kafa ile atılan goller hariç diğer tüm parametrelerde rakiplerine üstünlük kurduğu net bir şekilde görülmektedir.

İmamoğlu (2007), yaptığı bir çalışmada 2006 yılında düzenlenen dünya kupasında atılan gollerde atakların %40'nın sol taraftan geliştirildiğini tespit etmiştir. Merkezden geliştirilen hücumların yüzdesi %34,2 iken, sağ kanattan geliştirilen hücumların yüzdesinin ise %25,8 olduğunu belirlemiştir. Aynı çalışmada gol öncesi verilen pasların yönlerini incelendiğinde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Köşe vuruşlarından atılan goller incelendiğinde, elde edilen sonuçlara göre sol köşe vuruşunda ayak ile atılan gollerde İngiltere Premier lig ortalama 0,45, Almanya Bundesliga 0,01, İspanya La Liga ligi

ise 0,10 ortalama ile oynamaktadır. Bu sonuçlar İngiltere Premier liginin, Almanya Bundesliga ve İspanya La ligue karşı istatistiksel olarak anlamlı bir farkla önde olduğunu göstermektedir. Sol köşe vuruşunda kafa ile yapılan gollerin istatistiklerinde de sonuç yine İngiltere Premier liginin (0,80) Almanya Bundesliga (0,16) ve İspanya La Liga liglerine (0,30) karşı anlamlı bir üstünlüğü olduğunu göstermektedir. Sağ köşe vuruşunda ayak ile atılan gollerde ligler arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Yine sağ köşe vuruşunda kafa ile atılan gollerde ise, İngiltere Premier liginin (1,45), Almanya Bundesliga (0,16) ve İspanya La Liga ligue (0,20) karşı anlamlı bir farklılığı bulunmaktadır.

Göral ve Saygın (2012), yaptıkları çalışmada Futbol'da sonucu belirleyen en önemli etkenin gol olduğu, forvet oyuncularını dışında kalan futbolcuların da skora katkı yapabilmesi ve kafa vuruşu ile atılabilecek gollerin müsabaka sonucuna doğrudan etki edeceği düşünüldüğünde, teknik-taktik çalışmaların buna göre planlanmasının faydalı olacağı kanısına varmışlardır. Pulling (2015), köşe vuruşuyla ilgili yapmış olduğu araştırmada, İngiltere Premier Ligi müsabakalarında atılan 328 köşe vuruşunun verilerini incelemiştir. Çalışmada topun hem hedef alana hem de kritik bölgeye gönderildiği ve ilk temasta (% 2.7) kaydedilen dokuz gol olduğunu bildirilmiştir. Zileli (2006), yapmış olduğu çalışmada "2006-2007 Sezonunda Turkcell Süper Ligi'nde Oynanan Maçlarda Kullanılan Köşe Vuruşlarının Bilgisayarlı Maç Analizi" adlı araştırmasında ev sahibi ve konuk takımların kullandıkları köşe vuruşlarının bölgelere göre dağılımı incelendiğinde, konuk ekiplerin 2. Bölge olan ortasahayı (% 8.84) ve 3. Bölge olan forvet bölümünü (% 62.6) tercih ettiklerini bildirmiştir. Göral (2019), 2018 Dünya Kupasını incelediği çalışmasında ise turnuvada atılan gollerin 21'i (%12.43) penaltı, 23'ü (%13.61) serbest vuruş, 22'si (%13.02) köşe vuruşu ve 2'si (%1.18) de taç atışı sonrasında olmak üzere turnuvada atılan toplam 169 golün 68'i (%40.24) duran toplar sonrasında gerçekleştiğini bildirmektedir.

Takımların önemli bir silahı olan duran toplar, özellikle kapalı savunmaları ve kitlenen oyunları açmada adeta bir anahtar gibidir. Bu liglerde duran toplardan atılan gollerin karşılaştırılması yapıldığında, sol taraftan gerçekleşen duran toplarda ayak ile atılan gollerde İngiltere Premier Liginin (0,40) ortalaması ile Almanya Bundesliga (0,00) ve İspanya La Liga (0,00) liglerine karşı anlamlı bir farklılığına rastlanmıştır. Sol bölge duran top (ayak), merkez bölge duran top (kafa), merkez bölge duran top (ayak), sağ bölge duran top (kafa), sağ bölge duran top (ayak) ile atılan goller gibi parametrelerin analizi yapıldığında ise aralarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Göral (2019), analiz yaptığı çalışmasında 2018 Dünya Kupası'nda oynanan 64 müsabakada, maç başına 0,35 gol ortalaması ile atılan 169 golün 23'ü (%13.61) serbest vuruş sonrasında gerçekleştiğini, Leite (2021) ise 2012 Avrupa Şampiyonası'nda atılan gollerin analizini yaptığı çalışmada, turnuvada atılan 76 golün 22'sinin (%28,95) duran toplar sonrasında geldiğini belirtmektedir.

Çoban ve ark. (2016) yaptığı bir çalışmada, son dört sezonda oynanan şampiyonlar ligi final müsabakalarında kazanan takımlar toplamda 10 gol atarken, kaybeden takımlar ise toplamda 4 gol atmıştır. Takımlar toplamda 14 olmak üzere müsabaka başına 3,5 gol atılmıştır. Bu verilere ilaveten müsabakayı kazanan takımlar toplamda rakip alanda 61 duran top kullanmış ve bunlardan iki tanesi ağlarla buluşmuştur. Kaybeden takımlar toplamda rakip sahada 43 duran top kullanmış ve bunlardan hiçbirinde gole ulaşamamıştır.

Üç ayrı ligde toplamda 311 müsabaka analiz edilmiştir. İngiltere liginde analiz edilen 196 müsabakada takımlara toplam 605 sarı kart gösterilirken, 27 de kırmızı kart gösterilmiştir. Analiz edilen bir diğer lig olan Almanya Bundesliga'da ise 65 müsabakada 212 sarı ve 4 kırmızı kart oyunculara gösterilmiştir. İspanya La Liga liginde 50 müsabakadan elde edilen verilerde ise oyunculara 199 sarı, 9 kırmızı kart çıkarılmıştır. Maç başına düşen kart ortalamasında İspanya La Liga liginin sarı kartta ve kırmızı kartta İngiltere Premier ve Almanya Bundesliga liglerine göre daha fazla kart ortalamasına sahip olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak araştırmada ortaya çıkan bulgulardan yola çıkarak, İngiltere Premier ligi takımlarının hücum hazırlığı ve gol oluşumu gibi parametrelerde diğer liglerden önde olduğu, diğer liglerde bulunan takımların bu parametrelere ulaşabilmek için uygun antrenman programlarına yer verip, gol oluşumunda daha fazla bölgeye ve daha fazla duran top çeşitliliğine önem vermeleriyle birlikte hem gol sayılarının hem de gol çeşitliliğini arttırmalarının başarıya giden yolda önemli olduğu düşünülmektedir.

ÖNERİLER

Yapılan bu araştırma sonucunda Avrupa futbolunun en üst düzey liglerindeki takımlara, antrenörlere ve araştırmacılara dair öneriler aşağıda belirtilmiştir

Kulüpler ve Antrenörler İçin Öneriler

- İspanya liginde görülen sarı ve kırmızı kartlar takımı eksik bırakabileceğinden ve sarı kart gören oyuncuyu yapacağı müdahalelerde olumsuz etkileyebileceğinden dolayı altyapılardan itibaren fair play anlayışının empoze edilerek biraz daha sertlikten uzak bir oyun anlayışı benimsetilebilir.
- Ceza sahası içi ve ceza sahası dışındaki şut sayılarını arttırmak için oyuncuların kalitelerine ve becerilerine uygun antrenman planlaması yer verilmez.
- Kanat organizasyonlarında kafa ve ayak ile atılan gollerde eksikliği olan liglerin, bu problemin çözümü için küçük yaşlardan itibaren yeni, problem çözen, sürekli denenen organizasyonlar üreterek sorunun ortadan kaldırılmasına dair çalışmalar yapılmalıdır.
- Köşe vuruşlarında kafa ve ayak ile atılan gollerdeki eksikğin giderilmesi için, taktiksel çalışmaların yanı sıra analizlerle rakibin eksik bölgelerinin tespit edilip bu zaafın kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- ***Araştırmacılara Öneriler***
- Analizlere mevcut değişkenlere eklemeler yapılarak farklı parametrelerle ilgili karşılaştırma yapılabilir.
- Çalışmada bulunan liglerin farklı seviyelerdeki takımlarının karşılaştırılarak değerlendirilmesi yapılabilir.
- Bu liglerdeki oynayan yabancı oyuncu sayılarının değerlendirilip, ülke liglerindeki takımların başarılarına ne derece etkileri olduğu incelenebilir.
- Araştırmada bulunan ülkelerin sayısı artırılarak kendi aralarında karşılaştırılması yapılabilir.
- Bu çalışmamızda bulunan liglerin Türk futbol ligiyle karşılaştırılıp arada bir fark olup olmadığını, eksileri ve artılarını inceleyip karşılaştırılarak değerlendirilebilir.

KAYNAKÇA

- Bostancı Ö., Ünver Ş., Kabadayı M., Şebin K., İmamoğlu M. (2017). *2012-2013 Spor toto süper lig takımlarının sezon sonu sıralamasına etki eden faktörlerin incelenmesi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 19(2), 78-88.
- Çoban, O., Taşkın, A., Marangoz, İ., (2016), *Son dört yılın şampiyonlar ligi final maçlarının duran top ve gol analizi*, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 4, Sayı: 36, Aralık 2016, s. 719-726.
- Çobanoğlu HO., Terekli MS. (2018). *2016 Avrupa futbol şampiyonası gol analizi*. *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri*. 10(3), 123-129.
- Dinçer Ö., Arı E., Sözen H., Erdoğan E., Cevahirioğlu B. (2016). *Profesyonel futbol takımlarının alt yapılarında oynayan genç futbolcuların profesyonel futbol ligleri için performans açısından yeterlilik düzeylerinin incelenmesi*. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*. 8(1), 35-46.
- Doğan M., Doğan A., Alkan A. (2004). *2001-2002 futbol sezonunda Türkiye 1. Süper Liginde atılan gollerin incelenmesi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 6(1), 1-10.
- Dufour M., Phillips J., Ernwein V. (2017). *What makes the difference? Analysis of the 2014 World Cup*. *Journal of Human Sport and Exercise*. 12(3), 616-629.
- Erdil G., Bozkurt S., İşleğen Ç., Ölçücü B. (2013). *2010 Futbol Dünya Kupasında İspanya takımının kolektif performansının maçların kazanılmasında etkisi*. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*. 4(2), 5-12.
- Göral, K. (2019). *The importance of set-pieces in soccer: Russia 2018 FIFA World Cup analysis: Futbolda duran topların önemi: Rusya 2018 FIFA Dünya Kupasının analizi*. *Journal of Human Sciences*, 16(3), 885-893.
- Göral, K., Saygın, Ö. (2012). *Birinci ligde yer alan bir futbol takımının sezon performansının incelenmesi*. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* 9(2), 1017-1031.
- Gürkan O., Müniroğlu S. (2018). *2016 Avrupa futbol şampiyonasındaki müsabakaların teknik-taktik açıdan analizi*. *Spormetre*. 16(3), 101-108.
- Işık T., Gençler R.T., (2007). *Basketbolda Takım Performansının Teknik Analizi: İç Saha ve Dış Saha Performanslarının Değerlendirilmesi*, *Spor Bilimleri Dergisi*, 18 (3), 102.
- İmamoğlu O., Çebi M., Kılıçgil E., (2006). *Fifa dünya futbol kupasındaki gollerin teknik ve taktik kriterlere göre analizi*, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2007, V (4) 157-165.

- İmamoğlu R., Bostancı Ö., Kabadayı M., İmamoğlu M. (2015). *2012-2013 sezonu Türkiye Spor Toto Süper Liginde mücadele eden takımların yaptıkları maç sonuçlarının farklı parametrelere göre incelenmesi*. International Journal of Sport Culture and Science. 3(4), 159-166.
- Liu H., Yi Q., Giménez JV., Gómez MA., Lago-Peñas C. (2015). *Performance profiles of football teams in the UEFA Champions League considering situational efficiency*. International Journal of Performance Analysis in Sport. 15(1), 371- 390.
- Njororai, W.S.S. (2014). *Timing of Goals Scored in Selected European and South American Soccer Leagues, FIFA and UEFA Tournaments and the Critical Phases of a Match*. International Journal of Sports Science, s. 56-64.
- Pulling C. (2015). *Long Corner Kicks in the English Premier League: Deliveries into the Goal Area and Critical Area*. Kinesiology 47, 2: 193-201.
- Zileli, R. (2006). *2006-2007 Sezonunda Turkcell Süper Ligi'nde Oynanan Maçlarda Kullanılan Köşe Vuruşlarının Bilgisayarlı Maç Analizi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Ziyagil, M.A.ve Çebi, M., (2000). *1998 Fransa Futbol Dünya Kupasındaki Gollerin Lateralite, Teknik ve Taktik Kriterlere Göre Analizi*. Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi, 7(4),18-23.

CITATION OF THIS ARTICLE

Yavuz, M. & Saygın, Ö. (2021). Farklı Avrupa Liglerinde Oynanan Futbol Müsabakalarında Atılan Gollerin Teknik ve Taktik Analizi: Bundesliga, La Liga, Premier Lig. *International Journal of Sport, Exercise & Training Sciences - IJSETS*, 7(4), 163-170. DOI:10.18826/useabd.1016716.